

ΟΠΩΣ ΜΑΣ ΒΛΕΠΟΥΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΠΑΤΡΙΔΑ

Η ΚΥΘΡΕΑ ΟΣΟ ΚΑΙ ΝΑ ΣΤΕΝΑΖΕΙ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΕΙΘΑΝΑΓΚΑΣΜΟ ΤΗΣ ΥΠΟΔΟΥΛΩΣΗΣ ΘΑ ΕΙΝΑΙ ΠΑΝΤΑ ΜΙΑ ΕΚΦΡΑΣΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

(ΧΡΗΣΤΟΣ ΛΑΜΠΡΙΝΟΣ)

Ο διαπρεπής Έλληνας κριτικός κ. Χρήστος Λαμπρινός στην έκδοση της Εφημερίδας «Μακεδονία» Θεσσαλονίκης γράφει στις 25.8.1979 για το περιοδικό «Ελεύθερη Κυθρέα» και το «Αναπηρικό Βήμα».

«Με συγκίνηση παρακολουθεί η στήλη αυτή τα περιοδικά που στέλλονται από την Κύπρο. Εκφράζουν πάντα τον παλμό του ήρωικού άκριτικού νότου, τις επιπτώσεις από το δράμα του και τις εκφάνσεις της ζωής του. Είναι σαν μια ζωντανή έκφραση αποτυπωμένη ολόζωντα στο χαρτί της ταυτότητας της Κύπρου και των Κυπρίων.

Μ' αυτές τις σκέψεις ξεφυλλίζει ο άμαγκώστης την «Ελεύθερη Κυθρέα» και το «Αναπηρικό Βήμα» της Κύπρου, τετράμηνη ή πρώτη και δίμηνη ή δεύτερη, εκδόσεις φροντισμένες από ειδική ή κάθε μία επιτροπή, με πρόεδρο τον κ. Πέτρο Στυλιανού. Άλλα πέρα από την λιτή και άπεριτη εμφάνισή τους ομολογούν μια ψυχή μοναδική. Έχουν μαζί τους το νόημα και το πνεύμα ολόκληρης της Κύπρου, όπως είναι σήμερα, τραυματισμένη αλλά ανήρωχη, πιστή στις επιταγές της ιστορίας της και των παραδόσεών της, αλλά έτοιμη πάντα να δώσει το «παιών» στη σύγχρονη ζωή με τα δεδομένα της σημερινής εποχής.

Η «Ελεύθερη Κυθρέα» — τονίζεται ιδιαίτερα η λέξη ελεύθερη — είναι το αδούλωτο πνεύμα της σκλάβας από κακή μοίρα και παρὰ κάθε θείο και ανθρώπινο νόμο, υπόδουλης γής που φέρνει και θα φέρνει στην αιωνιότητα μέσα της τους σπόρους της ελεύθερης ζωής. Η Κυθρέα, όσο και να στενάζει σήμερα από τον πειθα-

ναγκασμό της υποδούλωσης, θα είναι πάντα μια έκφραση της ελευθερίας. Και την έκφραση αυτή έρχεται να διαλαλήσει το περιοδικό κάθε τέσσερις μήνες. Σαλπίζει το μεγάλο μήνυμα και την ακλόνητη απόφαση προς όλους ότι η Κύπρος συνεχίζει το πνεύμα το αιώσιο της ιστορίας της όπως τα διαλόγησε στα πέρατα του κόσμου ο μεγάλος Παλαμάς: «Πολλούς άφέντες άλλαξες, δέν άλλαξες καρδιάς».

Την ρήση τούτη διαιωνίζει η «Ελεύθερη Κυθρέα» καθώς περιλαμβάνει μέσα στην ύλη της όχι τόσο σκέψεις, όσο πνεύμα, όχι περιγραφές γεγονότων, αλλά άνεμο μεγάλης ψυχής που πνέει και δίνει ζωή και έκφραση, όπως είναι διαπλασμένες από τους αιώνες. Υπάρχει μια έννοια που άνταννακλά πολυεδρικά ψυχή και πνεύμα, σκέψη και θέληση, αίσθημα και πράξη, δραστηριότητα και έφεση, όλα προς ένα σκοπό και προς μια κατεύθυνση, στη συνέχεια της ζωής του μαρτυρικού νησιού, όπως την έχουν διαπλάσει οι αιώνες και την έχουν διαιωνίσει σαν ρεύμα αδιάπτωτο και αδιάκοπο ή δημιουργική σκέψη και ή ιδιάζουσα δραστηριότητα των κατοίκων του. Γι' αυτό η ιστορία φαίνεται σαν πραγματικότητα και ή σκέψη σαν θέληση για επέδωση και συμβόλαιο για συνέχεια ζωής. Ποιό άλλο μπορεί να είναι το συμπέρασμα εκτός από αυτό, όταν ρίξει κανένας μια ματιά σ' όλα όσα προσφέρει ή «Ελεύθερη Κυθρέα» σαν σύμβολο μιάς από τις ωραιότερες και ιστορικότερες περιοχές της Κύπρου, που αδούλωτη πάντοτε, βρίσκεται σήμερα κάτω από το πέλαμο ενός ώμου κατακτητή;

Συγκινούν, βέβαια, οι εκφράσεις συμπαθείας και συγκίνησης από τον έλλαδικό

χώρο, που δημοσιεύονται. Ἄλλὰ ἀφυπνίζουν ὡς πρὸς τὴν ἐποικοδομητικὴ καὶ θαρραλέα πραγματικότητα, τὰ ὅσα ἀπὸ τὴν ἱστορία, τὴν παράδοση καὶ τὴν σύγχρονη ζωὴ περιλαμβάνουν οἱ Κύπριοι στὸ ἔργο τοῦτο. Σὰν συνισταμένη τῶν ἐποχῶν καὶ τῶν ἐκφράσεων ὅλα αὐτὰ δίνουν στὴν ὑπόψη ἔκδοση τὸ ιδιαίτερο πνεῦμα τῆς καὶ ἀφήνουν νὰ διαφανεῖ πίσω καὶ ἀπὸ τίς πιὸ ἀπαισιόδοξες γραμμὲς ἕνα πνεῦμα αἰσιοδοξίας γιὰ τὴν αὔριο. Οἱ συνεργάτες στὴν ἔκδοση αὐτὴ, μὲ τὴν κατὰ ὑποκατανόησιν τρόπο παρουσιασμένη ἐνόησιν τοῦ πνεύματος ποὺ τοὺς διακρίνει, προσφέρουν μὲ τίς συνεργασίες τους, σποραδικὲς καὶ ποικίλες καθὼς εἶναι καὶ διέπονται ταυτόχρονα ἀπὸ τὴν ἴδια τάση προβολῆς τῆς ἀξίας τῶν ἰδανικῶν καὶ τῶν δεινῶν καὶ τῶν ἁγίων τοῦ νησιοῦ, μιὰ γεύσιν γιὰ τὸ αἰώνιο πνεῦμα καὶ γιὰ τὴν αἰωνιότητα τοῦ κυπριακοῦ ἑλληνισμοῦ, ποὺ συγκινεῖ καὶ συναρπάζει.

Ἡ δευτέρη ὑπόψη ἔκδοση τὸ «Ἀνατηρικό Βῆμα», εἶναι τριμηνιαῖο, ὅπως ἀναφέρεται, «Ἐκφραστικὸ ὄργανο τῆς Παγκυπρίου Ἐνώσεως Ἀποκαταστάσεως Ἀναπήρων». Καὶ πίσω ἀπ' τὸν σχοινοτενὴ αὐτὸν τίτλο εἶναι ἔκδηλη καὶ ἐπιβλητικὴ ἡ λέξις ἀποκατάστασις σὲ κάθε φράση καὶ σὲ κάθε παράγραφο. Δὲν ἐκφράζει νοσταλγία γιὰ τὸ παρελθὸν ἢ πόνον γιὰ τὸ παρὸν ἢ ἔκδοση αὐτῆ, ὅσο κι ἂν τὰ δυὸ αὐτὰ φαίνονται μέσα ἀπὸ τίς γραμμὲς τῶν περιεχομένων του. Ἐκφράζει κυρίως τὴν θέλησιν γιὰ τὴν ἀποκατάστασιν καὶ τὴν ἐπιδίωξιν μὲ βάση τὴν προσφορὰ καὶ τὴν ἐποικοδομητικότητα. Αὐτὸ εἶναι τὸ νόημα τῆς περιγραφῆς τῶν γεγονότων ποὺ περιλαμβάνει σὰν συμπέρασμα ἄλλὰ καὶ σὰν σπόρους δημιουργικῆς δραστηριότητος τῶν προσπαθειῶν ποὺ καταβάλλονται γιὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν ἀ-

ναπήρων τῆς Κύπρου. Πολλοὶ ἀπὸ αὐτοὺς εἶναι θύματα τῆς μοίρας καὶ ἄλλοι θύματα τῆς συμφορᾶς τῆς εἰσβολῆς ποὺ πρὶν ἀπὸ πέντε χρόνια ἐπληξε τὸ πανέμορφο νησί.

Στὶς προσπάθειες ποὺ ἀναφέρονται στὴν ἔκδοση αὐτὴ ὑπὸ μορφήν λόγων ἢ δραστηριοτήτων ἢ περιγραφῶν, περιλαμβάνεται ἕνα εὐρὸ φάσμα ἐκδηλώσεων ἀνθρωπιᾶς γιὰ τὸν πάσχοντα συνάνθρωπο, ἀπὸ τὸ καθυστερημένο παιδί μέχρι τὸν ἀνίκανο νὰ ἐργασθεῖ γέροντα καὶ ἀπὸ τὸν χτυπημένο ἀπ' τὴν μοῖρα ἀνάπηρο μέχρι τὸ θῦμα τῆς ὠμῆς βίας τῆς εἰσβολῆς. Ἄλλὰ ταυτόχρονα ἀπὸ τὴν δραστηριότητα αὐτὴ, ὅπως ἐμφανίζεται στὶς στήλες τοῦ περιοδικοῦ, περιλαμβάνεται καὶ ἡ προσφορὰ τῆς Παγκυπρίας Ὀργανώσεως Ἀποκαταστάσεως Ἀναπήρων, ποὺ πέρα ἀπὸ τὴν καθορισμένη τῆς φιλόθρωπη — στὴν εὐρεία ἔννοια τῆς λέξεως — ἀποστολή, στρέφεται πρὸς μεγάλες φιλογενεῖς κατευθύνσεις ποὺ τείνουν νὰ φέρουν τὴν Κύπρον καὶ τοὺς Κυπρίους στὴν πρώτη γραμμὴ τῶν πνευματικῶν καὶ τῶν ἀνθρωπιστικῶν ἀγῶνων γιὰ τὴν ἐπικράτησιν τῆς αἰώνιας λάμψης τοῦ ἑλληνικοῦ πνεύματος. Συγκίνηση προκαλεῖ ἀκόμη καὶ ἡ ἀπαρίθμηση τῶν ἐκδηλώσεων πρὸς τὴν κατεύθυνσιν αὐτὴ, ὅπως συγκινητικὸ εἶναι καὶ τὸ ἐνδιαφέρον ποὺ προκαλεῖται στὸν ἀναγνώστη τῶν δυὸ αὐτῶν ἐκδόσεων, τόσο ἀντιπροσωπευτικῶν γιὰ τὸ κυπριακὸ πνεῦμα.

Χ. Λ. [=Χρήστος Λαμπρινὸς]
Ἐφημερίδα «Μακεδονία» Θεσσ/κης

Τὸ κείμενο τοῦ κ. Χρ. Λαμπρινοῦ ἀναδημοσίευσεν στὶς 4.10.79 ἡ κυπριακὴ ἐφημερίδα «Ἄγων» (2η σ.), ἐνῶ οἱ ἐφημερίδες «Ἐλεύθερη Κύπρος» καὶ «Μάχη» λίγες μέρες πρὶν δημοσίευσαν ἐκτεταμένα ἀποσπάσματα.

